
ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของธุรกิจอาหารฮาลาลต่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
กรณีศึกษาผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

คมวิทย์ ศิริธร¹

ชুমัยยะห์ ดือราแม²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้ประกอบการขนาดเล็กด้วยวิธีกำหนดโควตาและสุ่มแบบบังเอิญจำนวน 240 ตัวอย่าง จากทั้งสองพื้นที่ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาและอ้างอิง เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน T-test และ One-Way ANOVA ในการศึกษานี้ได้แบ่งความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนออกเป็นสามด้านหลัก คือ ด้านความเป็นนานาชาติ ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาด ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกอบการในสงขลา มีความพร้อมด้านความเป็นนานาชาติอยู่ในระดับปานกลางในขณะที่ผู้ประกอบการในรัฐเคดาห์ มีความพร้อมด้านความเป็นนานาชาติอยู่ในระดับมาก โดยสาเหตุหลักที่แตกต่างกันคือความสามารถทางภาษาและการสื่อสาร สำหรับด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาด พบว่าทั้งสองประเทศ มีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับมากเท่าเทียมกัน ดังนั้นหากต้องการพัฒนาผู้ประกอบการอาหารฮาลาลในจังหวัดสงขลาให้สามารถแข่งขันในตลาดอาเซียนได้นั้น จำเป็นต้องเร่งส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจให้มีศักยภาพด้านภาษาและการสื่อสารก่อนเป็นลำดับแรก

คำสำคัญ: การค้าชายแดน, ธุรกิจอาหารฮาลาล, ประชาคมอาเซียน

¹ อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

² นักศึกษาระดับปริญญาตรี โปรแกรมวิชาเศรษฐศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

**Factor Affecting the Ability of Halal Food Entrepreneurs to Compete in AEC:
A Case Study of Halal Food Entrepreneurs in Songkhla,
Thailand and Kedah, Malaysia**

Komwit Siritorn¹
Sumaiyah Dueramae²

Abstract

This study aimed to compare the competitive ability of halal food entrepreneurs in between Songkhla, Thailand, and the state of Kedah, Malaysia. The 240 samples were selected randomly. The instrument used for data collection was a questionnaire and the data were analyzed by both descriptive and inferential statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, T-test and One-Way ANOVA. The competitive readiness in this study was divided into three parts: international readiness, working readiness, and marketing readiness. These three aspects were analyzed and compared between both groups. The findings indicate that the level of competitive readiness of Songkhla and Kedah halal food entrepreneurs is different significantly. In fact, the readiness in international skill aspect, for instance, language and communication skill seems to be a serious issue for Songkhla halal food entrepreneurs. The working and marketing readiness of the entrepreneurs are high and not significantly different between the two groups. As a result, Thailand should increase the ability of Songkhla halal food entrepreneurs to compete in the ASEAN market by improving their international communication skill as a first priority.

Keywords: Border Trade, Halal Food, The ASEAN Community

¹ *Lecturer in Economics, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University.*

² *Undergraduate Student in Economics, Faculty of Management Sciences, Songkhla Rajabhat University.*

ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของธุรกิจอาหารฮาลาลต่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย

บทนำ

อาเซียน (ASEAN) ก่อตั้งขึ้นโดย
ปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration)
เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 มีประเทศสมาชิก
เริ่มต้นเพียง 5 ประเทศ ประกอบด้วย ไทย
อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์
ต่อมามีประเทศสมาชิกเพิ่มเติม ได้แก่ บรูไนดา
รุส-ซาลาม เวียดนาม ลาว เมียนมาร์และ
กัมพูชา ตามลำดับ ปัจจุบันอาเซียนมีสมาชิก
ทั้งหมด 10 ประเทศ (ASEAN Secretariat,
2012) จากความร่วมมือของประเทศสมาชิกทำ
ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านการเมือง
เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความสัมพันธ์
ระหว่างประเทศ นำไปสู่ความเข้มแข็งของ
ภูมิภาคที่ต้องเผชิญกับปัญหาใหม่ ๆ ในปัจจุบัน
ผู้นำของประเทศสมาชิกต่าง ๆ จึงได้ประกาศ
ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียน ฉบับที่
2 ซึ่งกำหนดให้มีการสร้างประชาคมอาเซียนขึ้น

ประชาคมอาเซียน ประกอบไปด้วย 3
เสาหลัก ได้แก่ 1. ประชาคมการเมืองและ
ความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political and
Security Community-APSC) 2. ประชาคม
เศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic
Community - AEC) 3. ประชาคมสังคมและ
วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural
Community - ASCC) (มดิชน, 2555) ในส่วน
ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีเป้าหมายการ
รวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อเพิ่ม
อำนาจต่อรองกับคู่ค้าและเพิ่มขีดความสามารถ

ในการแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจระดับโลก
รวมถึงมีการยกเว้นภาษีสินค้าบางชนิดให้กับ
ประเทศสมาชิกส่งเสริมให้ภูมิภาคมีความเจริญ
มั่งคั่ง มั่นคง ประชาชนอยู่ดีกินดี โดยการเป็น
ตลาดและฐานการผลิตเดียวกันโดยการเปิดเสรี
ด้านการค้า การลงทุนและการบริการ รวมทั้ง
การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือ ส่งผลให้เศรษฐกิจ
ของประเทศมีแนวโน้มที่จะขยายตัวมากขึ้น
นอกจากนี้การที่ประเทศไทยเป็นประเทศ
สมาชิกประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งมี
ตำแหน่งที่ตั้งของประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง
ของอาเซียน จึงทำให้ไทยมีความได้เปรียบใน
การเป็นศูนย์กลางการเดินทางด้วยเช่นกัน
ดังนั้นจำนวนผู้สัญจรและนักท่องเที่ยวที่ผ่าน
เข้ามายังประเทศไทย จึงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น
(aec.kapook, 2550) ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่
จะมีทั้งศาสนาอิสลาม พุทธ คริสต์ โดยเฉพาะ
นักท่องเที่ยวที่นับถือศาสนาอิสลามจำเป็นต้อง
บริโภคอาหารฮาลาลเท่านั้น จึงทำให้อาหาร
ฮาลาลมีบทบาทสำคัญต่อการรองรับการ
เปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยอาจจะต้องมีจำนวน
ร้านอาหารฮาลาลหรือมีสินค้าฮาลาลเพิ่มขึ้น
และผู้ประกอบการธรรมดาอาจจะต้องเปลี่ยน
มาเป็นร้านค้าที่มีสัญลักษณ์ฮาลาลเพื่อเพิ่ม
ความมั่นใจให้แก่นักท่องเที่ยวชาวมุสลิม

สำหรับการได้รับตราเครื่องหมาย
รับรองฮาลาลนั้น จำเป็นต้องได้รับการรับรองจาก
หน่วยงานของรัฐในแต่ละประเทศ โดยอำนาจ
หน้าที่ในการตรวจรับรองและอนุญาตให้ใช้

เครื่องหมายรับรองฮาลาลเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรศาสนาอิสลามเท่านั้น คือ คณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย เท่านั้น ในขณะที่ใบรับรองฮาลาล ผู้มีอำนาจอนุมัติคือ คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด และคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย (สถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาลแห่งประเทศไทย, 2550) สำหรับตลาดสินค้าอาหารฮาลาลแหล่งสำคัญในอาเซียน ได้แก่ อินโดนีเซีย และมาเลเซีย เนื่องจากเป็นประเทศที่มีประชากรเป็นชาวมุสลิมมากกว่าร้อยละ 50 อีกทั้งยังนิยมสินค้าฮาลาลของไทยมาก เพราะอาหารไทยมีลักษณะคล้ายอาหารพื้นเมืองของประเทศตน แต่มีรสจัดมากกว่า โดยเปรียบเทียบ (กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2555) และการที่ภูมิภาคอาเซียนมีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมกว่า 400 ล้านคน ทำให้อาหารฮาลาล มีความสำคัญเพื่อรองรับทั้งนักท่องเที่ยวและการเคลื่อนย้ายแรงงานมีฝีมือในอาเซียนต่อไป (สนพ.ทันหุ้น, 2556)

จากเป้าหมายของประเทศไทยในการเป็นผู้ส่งออกอาหารโลกรัฐบาลไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาธุรกิจอาหารฮาลาลโดยการสนับสนุนให้แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ บริการลูกค้าด้วยอาหารฮาลาล โดยให้จังหวัดภูเก็ตเป็นจังหวัดนำร่อง อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังถือว่ามีปัญหาอยู่พอสมควร เนื่องจากว่าอาหารฮาลาลในประเทศยังมีค่อนข้างน้อย ทำให้หากในอนาคตแรงงานจากมาเลเซีย หรือ

อินโดนีเซีย ซึ่งมีประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิม ต้องการย้ายมาทำงานในประเทศไทย อาจเกิดปัญหาขาดอาหารฮาลาลในการบริโภคอย่างเพียงพอ ดังนั้น อุตสาหกรรมอาหารฮาลาลในไทยจึงถือว่ามีโอกาสในการพัฒนาเพิ่มมากขึ้นจากการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (สนพ.ทันหุ้น, 2556)

ด้วยเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ และทำการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของธุรกิจอาหารฮาลาลต่อการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อพัฒนาต่อยอดในการปรับปรุงธุรกิจอาหารฮาลาล โดยการศึกษาความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลต่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพราะเมื่อมีการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ย่อมส่งผลให้นักท่องเที่ยวต่างชาติ และแรงงานฝีมือ ซึ่งมีหลากหลายสัญชาติและหลากหลายศาสนาเข้ามาในประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาอิสลามที่จำเป็นต้องบริโภคอาหารฮาลาลเท่านั้น ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลจึงต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้เพื่อตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นจากการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

วัตถุประสงค์

1. ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของธุรกิจอาหารฮาลาลต่อการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาผู้ประกอบการใน

จังหวัดสงขลา ประเทศไทยและรัฐเคดาห์
ประเทศมาเลเซีย

2. เปรียบเทียบความพร้อมของ
ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลระหว่าง
จังหวัดสงขลา ประเทศไทย และรัฐเคดาห์
ประเทศมาเลเซีย

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาในครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่มี
ผลต่อความพร้อมของธุรกิจอาหารฮาลาลต่อ
การก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
ดังนั้นจึงกำหนดปัจจัย ที่ศึกษาหลัก ๆ 2 ด้าน
คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ รายได้
ระดับการศึกษา และสถานภาพสมรสและ
ปัจจัยด้านอื่น ๆ ได้แก่ ด้านการเป็นนานาชาติ
ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาด

2. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้กำหนดกรอบ
การศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดสงขลา ประเทศไทย
ได้แก่ สะเดา ปาดังเบซาร์ ด่านนอก
หาดใหญ่ อำเภอเมือง และรัฐเคดาห์ ประเทศ
มาเลเซีย ได้แก่ Alorstar Kuala Kedah
JetraPendangGuron

ระเบียบวิธีการวิจัย

1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้ คือ
ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในจังหวัด
สงขลา ประเทศไทย และ รัฐเคดาห์ ประเทศ

มาเลเซีย เมื่อคำนวณกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ
ทาร์ยามานัน แล้วสามารถกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
ที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้นจำนวน 240 ตัวอย่าง
การสุ่มเก็บข้อมูลผู้วิจัยเลือกใช้วิธีกำหนดโควตา
โดยกำหนดให้จัดเก็บตัวอย่าง จาก
ผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลาจำนวน 120
ตัวอย่าง และรัฐเคดาห์จำนวน 120 ตัวอย่าง
หลังจากนั้นจึงสุ่มเก็บตัวอย่างด้วยวิธีเก็บแบบ
บังเอิญ จนครบตามจำนวนโควตาที่กำหนดไว้

2) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยเลือกใช้แบบสอบถามเป็น
เครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลเป็นหลัก โดยแบ่ง
องค์ประกอบของแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน
เป็นเนื้อหาที่สอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังหรือ
คุณลักษณะทางประชากรศาสตร์ของกลุ่ม
ตัวอย่าง เป็นเนื้อหาที่สอบถามเกี่ยวกับการ
ประกอบธุรกิจ และเป็นการสอบถามความ
คิดเห็นเพิ่มเติม/ข้อเสนอแนะที่ผู้ตอบสามารถ
แสดงออกได้โดยอิสระ ตามลำดับ

3) วิธีการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ สถิติ
พรรณนา (Descriptive) สำหรับอธิบาย
คุณลักษณะต่าง ๆ ของข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย

1. ร้อยละใช้สำหรับการบรรยาย
ข้อมูล ปฐมภูมิที่เก็บรวบรวมได้จาก
แบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา
รายได้ต่อเดือน

2. ค่าเฉลี่ยเลขคณิต เป็นค่าที่ใช้ในการวิเคราะห์ค่าความพร้อม

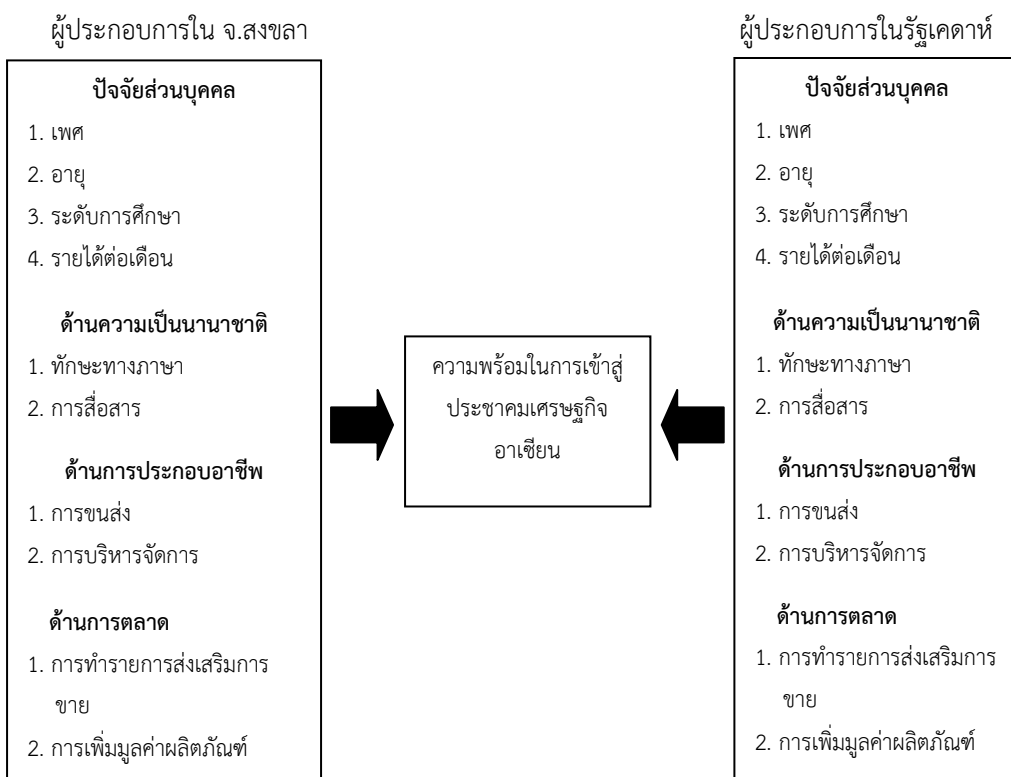
3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นการวัดสำหรับการกระจายของข้อมูล

4. การแจกแจงความถี่ แบ่งออกเป็น การแจกแจงความถี่สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และการแจกแจงความถี่สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณในการแจกแจงความถี่

นอกจากนี้ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติอ้างอิง (Inferential) สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลและระดับความพร้อม

ต่อการแข่งขันทางธุรกิจในประชาคมอาเซียน ซึ่งประกอบไปด้วยความพร้อมสามด้านหลักคือ ความพร้อมด้านความเป็นนานาชาติ เช่น ทักษะทางภาษาและการสื่อสาร ความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ เช่น การขนส่ง การบริหารจัดการ และความพร้อมด้านการตลาด เช่น การทำรายการส่งเสริมการขาย การเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการทดสอบความสัมพันธ์ ทั้งการทดสอบ T-test และ One-Way ANOVA

กรอบแนวคิด

4) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ตามการจำแนกข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) คือ ข้อมูลของตัวอย่างผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงประจักษ์จากแบบสอบถาม 240 ชุด ซึ่งทำการสอบถามจากผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลด้วยตนเอง โดยการสัมภาษณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่นำเชื่อถือมากที่สุด

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสารวารสารที่สามารถอ้างอิงได้ผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องรวมถึงแหล่งข้อมูลอินเทอร์เน็ต เพื่อประกอบการสร้างแบบสอบถาม

5) การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อม ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนด้วยเทคนิค One-Way ANOVA นอกจากนี้การเปรียบเทียบปัจจัย

ต่าง ๆ ระหว่างผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา และระหว่างผู้ประกอบการในรัฐเคดาห์ ผู้วิจัยเลือกใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ด้วยเทคนิค t-test เพื่อนำเสนอในเชิงของเปรียบเทียบความพร้อมของผู้ประกอบการในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของทั้งสองกลุ่มต่อไป

โดยความพร้อมของผู้ประกอบการคำนวณได้จากค่าเฉลี่ยของผลรวมความพร้อมด้านความเป็นนานาชาติ ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาด ดังแสดงในสมการ 1

$$AEC \text{ entering Level} = \frac{International \text{ Level} + Working \text{ Level} + Marketing \text{ Level}}{3} \quad (1)$$

โดยที่ AEC entering Level คือ ระดับความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน International Level คือ ระดับความพร้อมด้านความเป็นนานาชาติ Working Level คือ ระดับความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ Marketing Level คือ ระดับความพร้อมด้านการตลาด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลภาคสนามที่จัดเก็บจากผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และ ในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย 111 คน คิดเป็นร้อยละ 46.3 เพศหญิง 129 คน คิดเป็นร้อยละ 53.8 ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาคืออายุ 51-60 ปี 31-40 ปี 21-30 ปี 61 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ

ละ 25.8, 25.4 20.4, 19.2, 8.8 ตามลำดับ มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษามากที่สุด รองลงมามัธยมศึกษา ปวช./ปวส./อนุปริญญา ปริญญาตรี และน้อยกว่าประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.2, 37.1, 13.3, 5.8 และ 4.6 ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้ต่อเดือนอยู่ที่ 50,001 บาทขึ้นไป รองลงมาคือ 10,001-20,000 บาท 20,001-30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.1, 17.9 และ 12.1 ตามลำดับ

ทั้งนี้เมื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านบุคคลต่อระดับความพร้อมในด้านนานาชาติด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาดแยกตามกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซียได้ผลการศึกษาเป็นดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย
จำแนกตามระดับการศึกษา

	ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	$\bar{x}$	S.D.	Sig.
ด้านการประกอบอาชีพ	น้อยกว่าประถมศึกษา	6	3.70	0.94	0.023*
	ประถมศึกษา	55	3.42	0.99	
	มัธยมศึกษา	35	3.64	0.87	
	ปวช./ปวส./อนุปริญญา	12	4.08	0.40	
	ปริญญาตรี	12	3.66	0.63	
	รวม	120	3.59	0.88	

หมายเหตุ * หมายถึง ความพึงพอใจต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพร้อมที่แตกต่างกันในด้านการประกอบอาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่

พบว่า ผู้ประกอบการที่จบการศึกษาประถมศึกษา มีระดับความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ แตกต่าง จากผู้ที่จบการศึกษาระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ของความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ กับ ระดับการศึกษา ในทิศทางเดียวกัน สำหรับการศึกษาคือความสัมพันธ์ในด้าน

นานาชาติ และด้านการตลาด พบว่าไม่มี
ความสัมพันธ์ กับระดับการศึกษา

สำหรับผลการวิเคราะห์ ปัจจัยด้าน
ระดับรายได้ของผู้ประกอบการธุรกิจอาหาร
ฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ต่อความพร้อมสำหรับ
การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า
ระดับรายได้ของผู้ประกอบการในจังหวัด
สงขลา ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับความ
พร้อมในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ

อาเซียนแตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่
0.01 ดังแสดงในตารางที่ 2 และเมื่อพิจารณา
ในแต่ละด้านของความพร้อม พบว่า ระดับ
รายได้ของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล
ในจังหวัดสงขลาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อความ
พร้อมในด้านการประกอบอาชีพและด้าน
การตลาดแตกต่างกันที่ความเชื่อมั่น 95% แต่
กลับไม่มีผลต่อความพร้อมในดำนานาชาติ

ตารางที่ 2 ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลาจำแนกตามรายได้ต่อ
เดือน

	รายได้ต่อเดือน	จำนวน(คน)	$\bar{x}$	S.D.	Sig.
ด้านการประกอบอาชีพ	ต่ำกว่า 10,000 บาท	14	3.39	1.02	0.018*
	10,001-20,000 บาท	37	3.23	0.98	
	20,001-30,000 บาท	15	3.58	0.88	
	30,001-40,000 บาท	8	4.06	0.49	
	40,001-50,000 บาท	13	3.94	0.79	
	50,001 บาทขึ้นไป	33	3.83	0.67	
	รวม	120	3.59	0.88	
ด้านการตลาด	ต่ำกว่า 10,000 บาท	14	3.14	0.83	0.023*
	10,001-20,000 บาท	37	3.54	0.62	
	20,001-30,000 บาท	15	3.36	0.96	
	30,001-40,000 บาท	8	3.50	0.48	
	40,001-50,000 บาท	13	3.98	0.71	
	50,001 บาทขึ้นไป	33	3.78	0.65	
	รวม	120	3.58	0.73	
ระดับความพร้อมในการ เข้าสู่อาเซียน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	14	3.13	0.58	0.003**
	10,001-20,000 บาท	37	3.32	0.69	
	20,001-30,000 บาท	15	3.35	3.62	

30,001-40,000 บาท	8	3.83	0.36
40,001-50,000 บาท	13	3.86	0.59
50,001 บาทขึ้นไป	33	3.66	0.50
รวม	120	3.49	0.62

หมายเหตุ: **หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 ระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในรัฐเคดาห์ จำแนกตามระดับการศึกษา

	ระดับการศึกษา	จำนวน(คน)	$\bar{x}$	S.D.	Sig.
ด้านการประกอบอาชีพ	น้อยกว่าประถมศึกษา	5	3.65	1.19	0.015*
	ประถมศึกษา	39	4.07	0.65	
	มัธยมศึกษา	54	3.99	0.73	
	ปวช./ปวส./อนุปริญญา	20	4.58	0.57	
	ปริญญาตรี	2	4.00	0.35	
	รวม	120	4.10	0.73	

หมายเหตุ *หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 3 แสดงผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพร้อมต่อการแข่งขันในตลาดอาเซียนด้านการประกอบอาชีพกับระดับการศึกษาของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีระดับความพร้อมที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผลการพิจารณาความสัมพันธ์เป็นรายคู่ พบว่า ผู้ประกอบการที่จบการศึกษาน้อยกว่าประถมศึกษา มีระดับความพร้อมด้านการ

ประกอบอาชีพ แตกต่างจากผู้ประกอบการที่จบการศึกษาระดับปวช./ปวส./อนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา ก็มีระดับความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ แตกต่างจากผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษา ปวช./ปวส./อนุปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกันแต่ในส่วนการศึกษาความสัมพันธ์ด้านนานาชาติ และด้านการตลาด พบว่า ไม่มีผลต่อความพร้อมด้านการประกอบอาชีพ

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในสงขลา และรัฐเคดาห์

ระดับความพร้อม	ประเทศ	$\bar{X}$	S.D.	Sig.
ด้านนานาชาติ	ประเทศไทย	3.30	0.89	.000**
	ประเทศมาเลเซีย	3.90	0.80	
ด้านการประกอบอาชีพ	ประเทศไทย	3.59	0.88	.000**
	ประเทศมาเลเซีย	4.10	0.73	
ด้านการตลาด	ประเทศไทย	3.58	0.73	.019*
	ประเทศมาเลเซีย	3.75	0.77	
ความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียน	ประเทศไทย	3.49	0.62	.000**
	ประเทศมาเลเซีย	3.92	0.58	

หมายเหตุ: **หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, * หมายถึง ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากผลการศึกษาดังที่ปรากฏในตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ระดับความพร้อมทั้งสามด้านได้แก่ ด้านนานาชาติ ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาดของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในรัฐเคดาห์ประเทศมาเลเซียมีมากกว่าผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย โดยพบว่าผู้ประกอบการในรัฐเคดาห์มีค่าเฉลี่ยความพร้อมรวมทั้งสามด้าน เท่ากับ 3.92 ในขณะที่ผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา มีค่าเฉลี่ยเพียง 3.49 ทั้งนี้เมื่อพิจารณาความพร้อมในแต่ละด้าน พบว่า ระดับความพร้อมที่ประเทศไทยมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านนานาชาติ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ส่วนด้านการตลาด และด้านการประกอบอาชีพผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา มีระดับความพร้อมเฉลี่ย เท่ากับ 3.58 และ 3.59 ตามลำดับ

ในส่วนของผู้ประกอบการในรัฐเคดาห์ประเทศมาเลเซีย พบว่ามีความพร้อมมากที่สุด ในด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 รองลงมา คือ ด้านนานาชาติ มีค่าเฉลี่ย 3.90 และด้านที่มีความพร้อมน้อยที่สุด คือ ด้านการตลาด มีค่าเฉลี่ย 3.75 ตามลำดับ จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นว่าโดยทั่วไปแล้ว ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา มีค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมน้อยกว่า ผู้ประกอบการในรัฐเคดาห์เกือบทุกด้าน โดยเฉพาะด้านนานาชาติที่ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ยังคงเสียเปรียบคู่แข่งอย่างมาก ดังนั้นจึงเป็นปัญหาที่ทั้งภาครัฐและผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญและเร่งเพิ่มศักยภาพเช่นการพัฒนาทักษะการสื่อสารกับลูกค้าต่างชาติ การเพิ่มความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่

แตกต่างของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อเป็นการขยายตลาดต่อไปในตลาดอาเซียนซึ่งมีมุสลิมอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาปัจจัยและระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลต่อการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนแยกตามกลุ่มตัวอย่างคือผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย สามารถสรุปได้ดังนี้

1) เมื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพร้อมของผู้ประกอบการในจังหวัดสงขลา โดยพบว่าระดับการศึกษามีผลต่อความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเฉพาะความพร้อมในด้านการประกอบอาชีพ ซึ่งหากผู้ประกอบการในประเทศไทยมีความพร้อมทางการศึกษามากขึ้น ก็จะช่วยเพิ่มระดับความพร้อมในด้านการประกอบอาชีพเมื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากขึ้นด้วยเช่นกันเพราะผู้ประกอบการจะสามารถที่เรียนรู้ได้รวดเร็ว และปรับปรุงธุรกิจเพื่อรองรับการแข่งขันได้

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างระดับรายได้ต่อเดือนและความพร้อมในการเข้าสู่

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ระดับรายได้เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่สำคัญต่อระดับความพร้อมต่อการเข้าสู่ประชาคม โดยเฉพาะในด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาด ดังนั้นผู้ประกอบการที่มีความพร้อมด้านรายได้ จะยังมีความได้เปรียบในการแข่งขันทางธุรกิจ เมื่อมีการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากสามารถพัฒนาธุรกิจต่อยอดมูลค่าสินค้า และทำตลาดในเวทีสากลได้เพิ่มขึ้น

2) เมื่อเปรียบเทียบระดับความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ระดับการศึกษากลับเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับความพร้อมในด้านการประกอบธุรกิจกล่าวคือ ผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลที่จบการศึกษาในระดับต่ำ จะมีความพร้อมในการประกอบอาชีพภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน น้อยกว่าผู้ประกอบการที่จบการศึกษาในระดับที่สูงกว่าสะท้อนถึงความสำคัญของการศึกษาต่อการแข่งขันทางการค้า แต่ในอีกด้านหนึ่ง ระดับการศึกษากลับไม่มีความสัมพันธ์ต่อความพร้อมด้านนานาชาติ และด้านการตลาดเช่นกัน

3) สรุปผลการเปรียบเทียบความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซียในการก้าวเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งสามารถจำแนกลักษณะของความพร้อมออกได้สามด้านหลัก คือ ด้านนานาชาติ

ด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาด พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลจังหวัดสงขลา ประเทศไทยมีระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในด้านนานาชาติ อยู่ในระดับปานกลาง ต่างจากผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย ที่มีระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ด้านนานาชาติ ในระดับมาก

สำหรับความพร้อมในด้านการประกอบอาชีพ และด้านการตลาดนั้น พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย และรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย มีระดับความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน แต่เมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมดังกล่าว พบว่าผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลในรัฐเคดาห์ ประเทศมาเลเซีย มีค่าเฉลี่ยของระดับความพร้อมมากกว่าผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาลจังหวัดสงขลาประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้างต้นจะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการธุรกิจอาหารฮาลาล ในจังหวัดสงขลา ประเทศไทย ยังคงมีอุปสรรคต่อการเข้า

สู่การแข่งขันทางธุรกิจในตลาดอาเซียน อันเป็นผลมาจากการขาดความพร้อมด้านความเป็นนานาชาติ โดยเฉพาะทักษะการสื่อสารและภาษา ทำให้ไม่สามารถขยายตลาดจากในพื้นที่ไปสู่ตลาดที่มีความเป็นสากลเพิ่มขึ้นอย่างตลาดอาเซียนได้ ดังนั้นการช่วยเหลือผู้ประกอบการให้สามารถแข่งขันกับผู้ประกอบการรายอื่นในต่างประเทศ จึงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาความรู้และทักษะทางภาษาเป็นลำดับแรก เช่น การจัดอบรมเสริมสร้างทักษะทางภาษาอังกฤษหรือภาษาหลักอื่น ๆ ที่มีการใช้ในประเทศสมาชิกอาเซียนให้ผู้ประกอบการโดยเน้นให้สามารถสื่อสารทางธุรกิจลูกค้าในประเทศกลุ่มอาเซียนได้ ในอีกด้านหนึ่งภาครัฐควรให้การสนับสนุนโดยการยกระดับการศึกษาให้ประชาชนในพื้นที่ให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังคงมีระดับการศึกษาที่ค่อนข้างต่ำ ทำให้ไม่สามารถพัฒนาธุรกิจ หรือ บริหารจัดการธุรกิจตัวเองได้ ถ้ามีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น ก็จะเป็นการส่งเสริมให้เกิดความพร้อมในการเข้าสู่อาเซียนมากขึ้น นำไปสู่ความได้เปรียบทางการแข่งขันในอนาคตต่อไป

บรรณานุกรม

ASEAN Secretariat. (2012). *Roadmap for an ASEAN Community 2009-2015*. Public Affairs Office. Jakarta, Indonesia.

AEC.kapook. (2550). *ความหมายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน*. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2558, สืบค้นจาก <http://aec.kapook.com/view49582.html>

กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม. (2555). *อาหารฮาลาลในประเทศไทย 2558*. สืบค้นเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2558, สืบค้นจาก <http://service.nso.go.th/>

มติชน. (2555). *สามเสาหลักของประชาคมอาเซียน*. สืบค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2558. สืบค้นจาก http://www.lampangvc.ac.th/lvcasean/page_asean.htm

สถาบันมาตรฐานอาหารฮาลาลแห่งประเทศไทย. (2550). *ความหมายอาหารฮาลาล 2558*. สืบค้นเมื่อ 5 มีนาคม 2558, สืบค้นจาก <http://www.halal.or.th/th/main/index.php>

สนพ.ทันหุ้น. (2556). *อาเซียนกับเป้าหมายศูนย์กลางอุตสาหกรรมอาหารฮาลาลโลก*. สืบค้นเมื่อ 13 มีนาคม 2558, สืบค้นจาก <http://www.thai-aec.com/894#ixzz3m0t6UbvM>